

Bruxelles, den 29.4.2016
SWD(2016) 143 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUME AF KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til RÅDETS DIREKTIV

om gennemførelse af den aftale, der er indgået af Sammenslutningen af Landbrugsandelsorganisationer i EU (Cogeca), Det Europæiske Transportarbejderforbund (ETF) og Sammenslutningen af Nationale Fiskeriorganisationer i EU (Europêche) af 21. maj 2012 som ændret den 8. maj 2013, vedrørende gennemførelsen af Den Internationale Arbejdsorganisations 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren

{COM(2016) 235 final}

{SWD(2016) 144 final}

Resumé

Forholdsmæssig konsekvensanalyse om EU-arbejdsmarkedets parter aftale om gennemførelse af ILO's 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren.

A. Behov for handling

Hvorfor? Hvad er problemstillingen?

Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren (nr. C 188) blev vedtaget i 2007 med henblik på at supplere og ajourføre de internationale standarder for arbejdsforhold for denne sektor. Samme år iværksatte Kommissionen første fase af høringen af EU-arbejdsmarkedets parter i overensstemmelse med artikel 154 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). EU-arbejdsmarkedets parter blev opfordret til at "undersøge mulighederne for et fælles initiativ med henblik på at fremme anvendelsen i EU af bestemmelserne i ILO's forholdsvis nye 2007-konvention om arbejdsforhold i fiskerisektoren". Det Europæiske Transportarbejderforbund (ETF), Sammenslutningen af Nationale Fiskeriorganisationer i EU (Europêche) og Sammenslutningen af Landbrugsandelsorganisationer i EU (Cogeca), indgik en aftale den 8. maj 2013 og anmodede Kommissionen den 10. maj 2013 om at iværksætte aftalen i EU-lovgivningen (via et direktiv). I deres aftale ønskede EU-arbejdsmarkedets parter at samle bestemmelserne fra den gældende EU-ret og ILO's konvention nr. C 188.

De største problemer er, at risici for og alvorligheden af arbejdsulykker og erhvervssygdomme er særligt høje, og deres følgevirkninger er betydeligt højere end i andre økonomiske sektorer. Dette fører til fravær fra arbejdspladsen og tidlig afgang fra sektoren og øger omkostningerne for arbejdsgiverne og de sociale sikringsordninger. De vigtigste faktorer er: 1. Arbejdsrelaterede faktorer: ulykkerne skyldes ofte træthed på grund af lange arbejdstider, utilstrækkelige sundheds-, sikkerheds- og arbejdsforhold. 2. En langsom ratificering: gældende internationale traktater vedrørende sikkerheden om bord på fiskerfartøjer ikke er trådt i kraft på grund af langsom ratificering. Frankrig er det eneste EU-medlemsland, der har ratificeret konvention nr. C 188. 3. Fragmentering: EU's lovgivning om beskæftigelse og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, som indeholder regler for alle arbejdstagere, udgør en fragmenteret ramme, der ikke fuldt ud passer til de specifikke arbejdsforhold i en given sektor. Inden for områder, som ikke er omfattet af gældende EU-ret, har EU's medlemsstater indført meget forskellige nationale standarder.

Hvad kan der forventes af initiativet?

Generel målsætning: At forbedre arbejds- og levevilkårene for fiskere, der arbejder på fartøjer, der fører en EU-medlemsstats flag. Specifikke mål: 1) at forbedre sundheden og sikkerheden på arbejdspladsen for fiskere inden for EU og 2) fastlægge en konsolideret lovramme, der er egnet til arbejdsforholdene inden for havfiskerisektoren.

Hvad er merværdien ved handling på EU-plan?

Det vil føre til en konsolideret retlig ramme på EU-plan for havfiskerisektoren i overensstemmelse med internationale standarder, der indeholder elementer, som i øjeblikket ikke er reguleret på EU-plan, som f.eks. lægeerklæringen for fiskere eller retten til lægebehandling om bord. Den tager udgangspunkt i eksisterende internationale standarder og EU-standarder i forbindelse med anvendelsen af EU-traktaterne. En EU-ramme vil skabe lige vilkår i havfiskerisektoren på tværs af EU-medlemsstaterne. Aftalen vil bidrage til at fremskynde ratificeringen af internationale traktater. Den vil også styrke EU's førerposition i forhold til tredjelande og internationale organisationer med henblik på at forbedre overholdelsen af internationale foranstaltninger, herunder overholdelsen af menneskerettighederne og bevarelse og forvaltning af levende marine ressourcer.

B. Løsninger

Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige politiske løsningsmuligheder er overvejet? Er der en fortrukket løsning? Hvorfor?

Kommissionen kan kun acceptere eller afvise de undertegnende parter anmodning om lovgivning, der skal iværksætte aftalen. Den kan ikke ændre aftalens tekst. Derfor blev der kun analyseret én løsningsmulighed (dvs. de foranstaltninger, der er fastsat i aftalen), og den blev sammenlignet med udgangssituationen (dvs. løsningsmuligheden "ingen yderligere EU-tiltag"). Ved sammenligningen af løsningsmuligheder kan det konkluderes, at aftalen opfylder de fastsatte målsætninger med hensyn til samlede rimelige omkostninger, og at iværksættelsen af aftalen ved et direktiv er hensigtsmæssig.

Hvem støtter hvilken løsningsmulighed?

Aftalen er indgået af EU-arbejdsmarkedets parter inden for havfiskerisektoren.

- Det Europæiske Transportarbejderforbund (ETF): repræsenterer arbejdstagere inden for havfiskerisektoren med medlemskab i 11 medlemsstater (BE, BG, DE, DK, ES, FR, IT, NL, PL, PT og UK).
- Europêche: samler forskellige arbejdsgivere i sektoren, dvs. industrielt og ikke-industrielt fiskeri i 11 medlemsstater (BE, DE, DK, ES, FR, EL, IT, NL, PL, SE og UK) og yderligere 2 med observatørstatus (LV og LT).
- Cogeca: repræsenterer de generelle interesser og særinteresserne inden for europæisk landbrug, skovbrug, fiskeri og agro-industrielle kooperativer med medlemskab fra 11 nationale organisationer (CY, DE, EE, ES,

FR, EL, IE, IT, MT, NL og SI).

I alt er 16 medlemsstater, der er involveret i havfiskeri, repræsenteret. Dertil kommer, at otte medlemsstater (ES, IT, PT, EL, FR, NL, PL og UK), som tegner sig for 84 % af den samlede beskæftigelse og for 87 % målt i fuldtidsækvivalenter, er repræsenteret i EU's udvalg for den sociale dialog. Det kan derfor konkluderes, at de arbejdsmarkedsparter, der har underskrevet aftalen, er repræsentative for sektoren og derfor med rette kan anmode Kommissionen om lovgivning til iværksættelse af aftalen i overensstemmelse med artikel 155 i TEUF. Alle EU-medlemsstater stemte for ILO-konvention nr. C 188, da den blev vedtaget i 2007. Frankrig er det eneste EU-medlemsland, der har ratificeret den. Nogle få EU-medlemsstater (UK, NL, EE og DK) er ved at forberede ratificeringen af konventionen.

C. Indvirkningen af den foretrukne løsningsmulighed

Hvad er fordelene ved den foretrukne løsningsmulighed (alternativt de vigtigste muligheder)?

Aftalen vil forbedre leve- og arbejdsforholdene inden for havfiskerisektoren vedrørende arbejdstider, mindstealder, lægeerklæringer, risikovurdering og lægebehandling om bord. Den vil også skabe lige vilkår inden for sektoren gennem en fastsættelse af minimumsstandarder for hele EU. De vigtigste fordele for de interesserede parter er følgende.

- For **arbejdsgiverne** vil det reducere forekomsten af arbejdsulykker og -skader, erhvervssygdomme og de dermed forbundne omkostninger i forbindelse med compensation, produktionstab og personaleudskiftning. Reduktionen i antallet af erhvervssygdomme anslås at give en årlig gevinst for arbejdsgivere på 200 000 EUR. Ændringen i antallet af arbejdsulykker vil betyde en besparelse for arbejdsgiverne på mere end 400 000 EUR. Analysen viser, at nedgangen i antallet af arbejdsulykker og erhvervssygdomme vil være holdbar og i en femårsperiode være på mellem 200 og 2 000 arbejdsulykker, og at mellem 300 og 1 300 tilfælde af erhvervssygdomme vil kunne undgås med en samlet fordel for arbejdsgiverne på mellem 0,2 EUR og 1,6 mio. EUR for erhvervssygdomme og mellem 0,4 EUR og 3,8 mio. EUR for arbejdsulykker.
- For **arbejdstagerne** vil det føre til en lavere risiko for arbejdsulykker eller erhvervssygdomme og dermed en mindre risiko for tab af erhvervsevne, og betyde, at arbejdstagerne kan blive længere i sektoren og øge sektorens tiltrækningskraft på unge og faglærte arbejdstagere.
- For **de nationale myndigheder** vil det føre til lavere omkostninger i forbindelse med social sikring og sundhedsydelse. Fordelene for de nationale myndigheder vil også være ved over hele den undersøgte femårige periode, og den samlede fordel i relation til hospitalsbesparelser blev anslået til mellem 0,2 EUR og 1,5 mio. EUR over en femårsperiode.

Hvilke omkostninger er forbundet med den foretrukne løsningsmulighed (alternativt de vigtigste muligheder)?

Samlet set forventes der ikke nogen betydelig forøgelse af omkostningerne ved iværksættelsen af aftalen. Nogle omkostninger optræder kun én gang (f.eks. omkostninger i forbindelse med iværksættelsen af aftalen i national lovgivning), og nogle omkostninger vil være tilbagevendende (f.eks. omkostninger ved de lægeerklæringer, som skal fornyes regelmæssigt, og ved hjemsendelse osv.). Omkostningerne varierer for hver medlemsstat, afhængigt af i hvilket omfang deres nationale lovgivning allerede er i overensstemmelse med aftalen.

Frankrig er det eneste EU-medlemsland, der har ratificeret den. Nogle medlemsstater (BE, DE, DK, EE, EL, FI, HR, LV, LT, NL og PL) opfylder de fleste af aftalens bestemmelser, og derfor vil omkostningerne for disse medlemsstater være begrænset. Spanien, Portugal, Italien og Det Forenede Kongerige vil skulle ændre visse aspekter af deres lovgivning (f.eks. lægeerklæring, ret til hjemsendelse). For de medlemsstater, der bliver nødt til at ændre deres nationale lovgivning, står omkostningen pr. arbejdstager eller pr. virksomhed dog i et rimeligt forhold til det mål, der skal nås. Omkostningerne ved hjemsendelse anslås til 10 000 EUR pr. hjemsendelse, hvilket fører til et samlet beløb på 0,1 mio. EUR om året. Omkostningerne ved lægeerklæringen anslås til i alt 0,5 mio. EUR pr. år.

Hvordan påvirker det små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder?

Næsten 90 % af virksomhederne i denne sektor er mikrovirksomheder med kun ét fartøj. Selv om data er begrænsede, kan det antages, at en betydelig andel er fartøjer, der betjenes af ejeren (for hvilke bestemmelserne i aftalen ikke finder anvendelse), eller de betjenes af en skippermed en eller to andre selvstændige eller lønmodtagere om bord.

Indvirkningen på små virksomheder vil være begrænset til tilfælde med lønmodtagere eller selvstændige, der arbejder sammen med lønmodtagere. I betragtning af at den samlede kvantitative og kvalitative virkning af aftalen på virksomhederne er af begrænset betydning (selv om det selvfølgelig har en større indvirkning på SMV'er), er det ikke sandsynligt, at deres konkurrenceevne mindskes. Dertil kommer, at aftalen giver medlemsstaterne muligheden for gradvist at iværksætte aftalen i en periode på fem år for visse kategorier af fiskere eller fartøjer.

Vil det få stor indvirkning på de nationale budgetter og myndigheder?

For nationale myndigheder vil en reduktion af forekomsten af arbejdsulykker og -skader og erhvervssygdomme føre til lavere omkostninger i forbindelse med social sikring og sundhedsydelse. Bortset fra besparelser på hospitalsindlæggelser (nævnt ovenfor) er det vanskeligt at kvantificere besparelserne i forbindelse med behandlingen af arbejdsulykker og -skader og erhvervssygdomme.

Vil der være andre væsentlige virkninger?
I betragtning af at den samlede kvantitative virkning af aftalen for virksomhederne er af begrænset betydning, forventes der ingen virkning for forbrugerne med hensyn til prisen på fisk. Der forventes ingen "forskydningseffekt" dvs. overgang fra status som lønmodtager til selvstændig.
D. Opfølgning
Hvornår vil politikken blive revideret?
Europa-Kommissionen vil efter høring af arbejdsmarkedets parter på europæisk plan overvåge gennemførelsen af det direktiv, der skal iværksætte aftalen. Europa-Kommissionen vil evaluere direktivet til iværksættelse af aftalen fem år efter dets ikrafttræden.